

Najdôležitejšie údaje

Celosvetový stav komercializovaných biotech/GM plodín: 2010

Autor: Clive James, zakladateľ a predseda ISAAA

Biotech plodiny prekročili 1 miliardu hektárov

2010 bol rokom 15. výročia komerčne pestovaných plodín, 1996-2010.

Od roku 1996 do roku 2010 presiahla kumulovaná plocha GM plodín 1 miliardu hektárov (ekvivalent rozlohy USA alebo Číny), čo jednoznačne znamená, že biotech plodiny tu sú a zostanú aj naďalej.

Rekordný 87násobný nárast plochy medzi rokmi 1996 a 2010 robí z biotech plodín najrýchlejšie prijímanú rastlinnú technológiu v histórii moderného poľnohospodárstva.

Výrazný dvojciferný 10% nárast v roku 2010 prispel k tomu, že celková plocha je teraz 148 miliónov hektárov. Za zmienku stojí najmä skutočnosť, že medziročný nárast plôch o 14 miliónov hektárov predstavuje druhý najvyšší nárast za 15 rokov pestovania GM plodín. Plocha plodín s kombinovanými génmi sa zvýšila zo 180 miliónov hektárov v roku 2009 na 205 miliónov hektárov v roku 2010, čo predstavuje nárast o 14%, alebo nárast o 25 miliónov hektárov osádzaných plodinami s kombinovanými génmi.

Počet krajín, ktoré pestujú biotech plodiny, sa zvýšil na rekordných 29 v porovnaní s 25 v roku 2009. V roku 2010 prvýkrát pestovala každá z 10 najväčších biotech krajín viac ako 1 milión hektárov GM plodín. Viac ako polovina svetovej populácie – 59% (4 miliardy ľudí), žije v jednej z 29 krajín, pestujúcich biotech plodiny.

V roku 2010, tri nové krajiny, Pakistan, Mjanmarsko a Švédsko, prvýkrát oficiálne oznámili pestovanie biotech plodín, a Nemecko sa rozhodlo ich pestovanie obnoviť.

Z 29 krajín, ktoré v roku 2010 pestovali biotech plodiny, bolo 19 rozvojových a iba 10 priemyselných krajín. Okrem toho už 30 krajín schválilo dovoz biotech plodín, čo vo výsledku znamená, že celkom 59 krajín schvaľuje biotech plodiny, či už sa jedná o ich pestovanie alebo dovoz. V týchto 59 krajinách žije 75% svetovej populácie.

V roku 2010 pestovalo biotech plodiny rekordných 15,4 miliónov farmárov – výrazne nad 90% (14,4 miliónov) z nich sú drobní farmári z rozvojových krajín. Od roku 1996 sa farmári na celom svete už 100miliónkrát rozhodli pre pestovanie GM plodín, ktorých pestovanie im prináša nesporné výhody.

V roku 2010 vypestovali rozvojové krajiny 48% z celkového množstva biotech plodín na svete a do roku 2015 rozlohou GM plodín predstihnú priemyselné krajiny, lebo tempo rastu biotech plodín je v rozvojových krajinách oveľa rýchlejšie: 17% (10,2 miliónov hektárov) oproti 5% (3,8 miliónov hektárov) v priemyselných krajinách.

Päť hlavných rozvojových krajín v oblasti pestovania biotech plodín sú Čína a India v Ázii, Brazília a Argentína v Latinskej Amerike, a Juhoafrická republika na africkom kontinente.

Brazília, hnací motor rastu v Latinskej Amerike, zvýšila v roku 2010 plochu osádzanú biotech plodinami viac než ktorákoľvek iná krajina sveta – rekordný medziročný nárast o 4 milióny hektárov.

V Austrálii sa po niekoľkoročnom výraznom suchu vrátili k pestovaniu biotech plodín a s najväčším medziročným nárastom 184% dosiahla celková plocha biotech plodín 653 000 hektárov.

Burkina Faso mala druhý najväčší proporcionálny nárast plochy s biotech plodinami: 126%, pričom 80 000 farmárov osádzalo rekordných 260 000 hektárov, čo predstavuje 65% mieru prijatia tejto technológie.

V Mjanmarsku 375 000 drobných farmárov úspešne osádzalo 270 000 hektárov Bt bavlny, čo znamená, že 75% celkového množstva bavlny vypestovanej v tejto krajine je geneticky modifikovaných.

V Indii deviatym rokom pokračoval strmý nárast pestovania Bt bavlny. 6,3 miliónov farmárov ju pestovalo na 9,4 hektároch, teda 86% celkového množstva bavlny v Indii je geneticky modifikovaných.

Mexiko úspešne zrealizovalo prvú sériu pokusného pestovania biotech kukurice.

Rekordných osem krajín EU pestovalo buď Bt kukuricu alebo odrodu zemiakov „Amflora“ určenú na výrobu škrobu. „Amflora“ bola po 13 rokoch prvou novou schválenou biotech plodinou v EU.

Biotech plodiny prvýkrát predstavovali významných 10% z 1,5 miliardy hektárov celosvetovej poľnohospodárskej pôdy; viac ako 50% z celosvetovej poľnohospodárskej pôdy sa nachádza v 29 krajinách, ktoré v roku 2010 pestovali biotech plodiny.

Kombinované gény sú dôležitou rozvíjajúcou sa vlastnosťou biotech plodín. V minulom roku ich pestovalo 11 krajín, z ktorých 8 bolo rozvojových. Rozloha plodín s kombinovanými génmi bola 32,2 miliónov hektárov, čo predstavuje 22% z celkovej rozlohy 148 miliónov hektárov, na ktorých boli v roku 2010 pestované biotech plodiny.

Od roku 1996 do roku 2010 prispeli biotech plodiny k trvalo udržateľnému rozvoju a zmene klímy prostredníctvom: zvýšenia produkcie; čím vytvorili priaznivejší vplyv poľnohospodárstva na životné prostredie, a to úsporou 393 miliónov kg pesticídov; iba v roku 2009 znížili emisie CO₂ o 18 miliárd kg, čo je ekvivalent odstránenia 8 miliónov automobilov z ciest; zachovali biodiverzitu vďaka úspore 75 miliónov hektárov pôdy; a pomohli zmierniť chudobu vďaka pomoci 14,4 miliónom drobných farmárov, ktorí patria k najchudobnejším obyvateľom sveta.

Je nevyhnutné vyvinúť pre malé a chudobné rozvojové krajiny vhodné regulačné systémy z hľadiska nákladov a efektivity času, ktoré sú zodpovedné, prísne, ale nie nerealizovateľné.

V roku 2010 predstavovala celosvetová hodnota biotech osiva 11,2 miliárd USD a trhová hodnota biotech kukurice, sóje a bavlny bola 150 miliárd USD.

Vyhliadky do budúcnosti vyzerajú na nasledujúcich päť rokov povzbudivo: kukurica odolná voči suchu v roku 2012; zlatá ryža v roku 2013; a Bt ryža predtým, než majú byť v roku 2015 dosiahnuté Rozvojové ciele milénia vytýčené OSN, a zo ktorých bude potenciálne mať iba v Ázii prospech 1 miliarda chudobných ľudí v domácnostiach, ktoré sa živia prevažne ryžou. Biotech plodiny môžu významne prispieť najmä k dosiahnutiu jedného z cieľov milénia do roku 2015: znížiť chudobu o polovinu vďaka optimalizácii produktivity poľnohospodárskych plodín, ako je navrhnuté v globálnej iniciatíve na počesť odkazu zakladajúceho patróna ISAAA a nositeľa Nobelovej ceny za mier, Normana Borlauga, ktorý zachránil 1 miliardu ľudí od hladu.

Podrobné informácie sú poskytnuté v správe ISAAA č. 42 „Celosvetový stav komercializovaných biotech/GM plodín: 2010“, autorom ktorej je Clive James. Ďalšie informácie nájdete na <http://www.isaaa.org> alebo skontaktujte ISAAA SEAsiaCenter na telefónnom čísle +63 49 536 7216, alebo pošlite email na info@isaaa.org.